

Správa č. 11/2019

Kontrolu vykonala:	Mgr. Lenka Žuchová, hlavná kontrolórka obce
Povinná osoba:	Obec Sučany
Kontrolované obdobie:	rok 2018 a I. polrok 2019
Čas vykonania kontroly:	od 5.8. 2019 do 18.9.2019
Miesto vykonania kontroly:	OcÚ Sučany
Cieľ kontroly:	Kontrola vybavovania sťažností a petícií

Predmet kontroly: Kontrola vybavovania sťažností a petícií

Právo občanov podávať sťažnosti je upravené Zákonom č. 9/2010 o sťažnostiach v znení neskorších predpisov a petičné právo je občanom zaručené čl. 27 ústavného zákona č. 460/1992 Zb. Ústava SR v znení neskorších predpisov, jeho vykonávanie upravuje Zákon č. 85/1990 Zb. o petičnom práve v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon o petičnom práve).

Predmetom kontroly bolo zistenie reálneho stavu počtu prijatých sťažností a petícií za rok 2018 a I. polrok 2019, vecné zamerania prijatých sťažností a petícií a spôsob vybavenia a vyhodnotenia opodstatnenosti prijatých sťažností a petícií. Cieľom kontroly bola kontrola dodržiavania zákona o sťažnostiach, dodržiavania vnútorného predpisu o sťažnostiach, dodržiavania zákona o petičnom práve a dodržiavania lehôt na vybavenie sťažností

Z hľadiska zákona č. 9/2010 o sťažnostiach (ďalej len zákon o sťažnostiach), tento upravuje postupy pri podávaní, vybavovaní a kontrole vybavovania sťažností fyzických alebo právnických osôb (§1). Vybavovaním sťažností je ich prijímanie, evidencia, prešetrovanie a ich vybavenie, s tým, že vybavením sťažnosti je jej vrátenie, odloženie, oznámenie výsledku prešetrovania alebo oznámenie výsledku prekontrolovania správnosti vybavenia predchádzajúcej sťažnosti. Sťažnosťou pritom podľa ustanovení §3 je podanie fyzickej alebo právnickej osoby, ktorým sa domáha ochrany svojich práv alebo právom chránených záujmov, o ktorých sa domnieva, že boli porušené činnosťou alebo nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo poukazuje na konkrétne nedostatky, najmä porušenie právnych predpisov, ktorých odstránenie je v pôsobnosti orgánu verejnej správy. Za sťažnosť sa naopak nepovažuje podanie, ktoré má charakter dopytu, vyjadrenia, názoru, žiadosti, podnetu alebo návrhu (§4). Sťažnosťou nie je ani podanie, ktoré poukazuje na konkrétne nedostatky v činnosti orgánu verejnej správy, ktorých odstránenie alebo vybavenie je upravené osobitným predpisom ako napr. trestným poriadkom, petičným zákonom, katastrálnym zákonom, zákonom o ochrane spotrebiteľa atď. a ďalšie podania podľa ustanovení §4 ods. 1 písm. c) až f) a ods. 2 zákona

o sťažnostiach.

Čo sa týka zákona o petičnom práve, podľa ustanovení §1 má každý právo sám alebo s inými obracať sa vo veciach verejného záujmu alebo iného spoločného záujmu so žiadosťami, návrhmi a sťažnosťami na orgány verejnej moci.

Čo sa týka doručených podaní nazvaných resp. vyhodnotených ako sťažnosti, za I. polrok roku 2019 boli ku dňu ukončenia kontroly zaevidované ako sťažnosť 4 podania. V roku 2018 boli doručené a zaevidované tri podania. Čo sa týka doručených petícií, v roku 2019 nebola ku dňu ukončenia kontroly doručená žiadna petícia. V roku 2018 bola doručená jedna petícia.

Centrálna evidencia sťažností je vedená podľa kalendárnych rokov. Petície sú taktiež evidované v centrálnej evidencii petícií. Obe evidencie sú centrálné prijímané, evidované organizačným referentom. Po zaevidovaní sa jednotlivé podnety vyhodnotia, a to buď prednostom OÚ alebo starostom obce a pridelia sa na prešetrenie/ vybavenie konkrétnemu referentovi v zmysle zákona o sťažnostiach resp. zákona o petičnom práve.

Podanie s poradovým číslom **1/2018** bolo obci doručené dňa 16.8.2018. Sťažovateľkou bola p. XXXXXXXX a podanie bolo po zaevidovaní pridelené na prešetrenie a vybavenie referátu životného prostredia. Podanie bolo nazvané ako „Sťažnosť a výzva na nápravu“, bolo posúdené, či je sťažnosťou podľa ustanovení §3 zákona o sťažnostiach a bolo odložené s odôvodnením, že sa o sťažnosť nejedná, nakoľko malo charakter dopytu, vyjadrenia, názoru, žiadosti, podnetu alebo návrhu podľa ustanovenia §4 ods. 1 písm. a) zákona o sťažnostiach. O jeho odložení bola sťažovateľka informovaná Upovedomením o odložení podania dňa 27.8. 2018 s tým, že podanie bude v nasledujúcom mesiaci prerokované na komisii verejného poriadku.

Dňa 12.9. 2018 bolo podanie po jeho prerokovaní v komisii verejného poriadku a na jej žiadosť postúpené na vybavenie Okresnému riaditeľstvu PZ v Martine ako miestne a vecne príslušnému orgánu v súlade s §4 ods. 4 zákona o sťažnostiach pre podozrenie zo spáchania trestného činu o čom bolo toho istého dňa zaslané oznámenie o postúpení sťažnosti sťažovateľke.

Podanie s poradovým číslom **2/2018** bolo obci doručené dňa 17.8.2018. Sťažovateľom bolo XXXXX a po zaevidovaní pridelené bolo referátu životného prostredia. Podanie bolo nazvané ako „Sťažnosť SVB“, jeho predmetom boli susedské spory, bolo posúdené, či je sťažnosťou podľa ustanovení §3 zákona o sťažnostiach a bolo odložené s odôvodnením, že sa o sťažnosť nejedná, nakoľko malo charakter dopytu, vyjadrenia, názoru, žiadosti, podnetu alebo návrhu podľa ustanovenia §4 ods. 1 písm. a) zákona o sťažnostiach. Upovedomenie o odložení podania bolo zaslané dňa 27.8.2018, čiže v lehote podľa ustanovenia §4 ods. 3 zákona o sťažnostiach.

Podanie s poradovým číslom **3/2018** bolo obci doručené dňa 2.11.2018 (elektronicky na starosta@sucany.sk) Sťažovateľom bol p. XXXXXX. Podanie bolo nazvané ako sťažnosť a smerovalo proti konaniu vedenia spoločného stavebného úradu. Podanie bolo preposlané referátu personalistiky a miezd, ktoré v rámci procesu prešetrovania podania požiadalo sťažovateľa o súčinnosť, ktorú tento poskytol. S vedením stavebného úradu, voči ktorého konaniu podanie smerovalo, skutočnosti v ňom uvádzané prešetroval starosta obce ako priamy nadriadený.

Podanie s poradovým číslom **1/2019** bolo obci doručené dňa 20.5.2019. Sťažovateľom bol p. XXXXX Podanie bolo nazvané ako „Sťažnosť voči umiestneniu drobnej stavby na susednom pozemku“ a po zaevidovaní pridelené na prešetrovanie stavebnému referátu. Oznámenie o ďalších krokoch v predmetnej veci bolo sťažovateľovi zaslané dňa 14.6.2019, následne sa vykonali ďalšie úkony spojené s prešetrovaním podania a v danej veci sa aj v súčasnosti koná.

Podanie s poradovým číslom **2/2019** bolo obci doručené dňa 31.5.2019. Podanie bolo nazvané ako „Sťažnosť voči nevybavenému odvolaniu a žiadosť o pozastavenie rozhodnutia“ – postúpenie a jednalo sa o odstúpenie podania, ktoré bolo doručené Odboru výstavby a bytovej politiky oddelenia štátnej stavebnej správy v Žiline a ktorý postúpil podanie Obci Sučany ako orgánu verejnej správy príslušnému na vybavenie sťažnosti. Sťažovateľkou bola XXXXXX. Obec Sučany následne 3.6. 2019 toto podanie postúpila Obci Kláštor pod Znievom ako príslušnému orgánu verejnej správy, nakoľko obec Kláštor pod Znievom bola príslušným stavebným úradom o čom bola zároveň sťažovateľka upovedomená.

Podanie s poradovým číslom **3/2019** bolo obci doručené dňa 3.6.2019. Sťažovateľom bol XXXXXXXXXXXX. Podanie bolo nazvané ako „Sťažnosť“ a po zaevidovaní pridelené na prešetrovanie na stavebný referát. V rámci prešetrovania bolo posúdené, či je podanie sťažnosťou podľa ustanovení §3 zákona o sťažnostiach a následne bolo odložené s odôvodnením, že sa o sťažnosť podľa zákona o sťažnostiach nejedná a nakoľko sa jedná o susedské spory a ochranu práv susedov, riešenie podania nie je v kompetencii obce a sťažovateľovi bola zaslaná odpoveď v danom znení dňa 6.6.2019, čiže v lehote podľa ustanovenia §4 ods. 3 zákona o sťažnostiach.

Podanie s poradovým číslom **4/2019** bolo obci doručené dňa 4.6.2019. Predmetom podania bola nečinnosť spoločného stavebného úradu. Sťažovateľkou bola XXXXXXXXXXXX. Podanie bolo pridelené na prešetrovanie spoločnému stavebnému úradu.

Kontrolné zistenia k jednotlivým podaniam sú uvedené nižšie.

Petícia s poradovým číslom 1/2018 bola obci doručená dňa 9.4.2018. Predmetom petície bola požiadavka na „starostu obce Sučany ako aj zastupiteľstvo obce, aby vykonali všetky potrebné kroky a opatrenia na súvislú opravu asfaltového povrchu celej cesty v Sučanoch na Ul. 29. augusta, až po koniec cesty po mostík a nie len jej časť, čím by sa odstránil zlý súčasný stav po realizácii kanalizácie, kde dochádza k postupnému prepadávaniu stredu cesty, vypadávaniu asfaltu po zhotovených prípojkách ako aj častých opravách vodovodnej siete, kde vznikajú nové a nové praskliny a jamy, čím si občania poškodzujú svoje vozidlá a chodci, cyklisti ohrozujú svoje zdravie.“ Petíciu podpísalo 109 občanov, prevažne tých, ktorí majú trvalé bydlisko na predmetnej ulici, avšak nie všetci občania uviedli údaje v petícii v súlade s ustanovením §4 ods. 2 zákona o petičnom práve.

Petícia bola podľa §5d ods. 3 zákona o petičnom práve prerokovaná na zasadnutí OZ dňa 24.4.2018 a vzatá na vedomie Uznesením OZ č. 44/2018 s tým, že petícii bolo v celom rozsahu vyhovené.

Oznámenie o výsledku vybavenia petície bolo zaslané osobe, ktorá petíciu podala/ zástupcovi v styku s orgánom verejnej moci v súlade s § 45 ods. 5 zákona o petičnom práve dňa 2.5.2018 a zároveň bolo podľa § 5 ods. 7 zákona zverejnené na úradnej tabuli webového sídla obce po dobu 15 dní od 2.5. 2018 do 17.5.2018.

Z kontroly vybavovania petícií nevzišli žiadne kontrolné zistenia.

Opis zistených nedostatkov a návrhy odporúčaní alebo opatrení na nápravu zistených nedostatkov a na odstránenie príčin ich vzniku

Podanie s poradovým číslom 1/2018, ktoré bolo obci doručené dňa 16.8.2018 bolo postúpené na vybavenie Okresnému riaditeľstvu PZ v Martine ako miestne a vecne príslušnému orgánu v súlade s §4 ods. 4 zákona o sťažnostiach pre podozrenie zo spáchania trestného činu, o čom bolo toho istého dňa (12.9.) zaslané oznámenie o postúpení sťažnosti sťažovateľke, a teda po lehote desiatich pracovných dní uvedenej v § 9 zákona o sťažnostiach.

Pri podaní s poradovým číslom 3/2018, ktoré bolo obci doručené dňa 2.11.2018 bolo zistené, že po jeho zaevidovaní došlo k jeho prešetreniu, ale nedošlo k naplneniu formálneho postupu podľa ustanovení zákona o sťažnostiach. (k posúdeniu, či sa jedná o sťažnosť dľa zákona, upovedomeniu o odložení sťažnosti – porušenie ustanovenia §4 ods. 3 zákona o sťažnostiach, o postúpení sťažnosti - §9 zákona o sťažnostiach, resp. o vybavení sťažnosti - § 13 ods. 1 zákona o sťažnostiach).

V rámci podania č. 4/2019, ktoré bolo obci doručené dňa 4.6.2019, sa vo veci ďalej nekonalo podľa stanovení zákona o sťažnostiach.

V rámci kontroly vnútornej smernice a jej súladu so zákonom o sťažnostiach a so zákonom o petičnom práve bolo zistené, že v súčasnosti je v rámci obce platná Smernica na zabezpečenie postupu vybavovania sťažností a petícií schválená Uznesením OZ č. 2/2014 bod B3 dňa 3.4.2014 s účinnosťou od 4.4.2014. Táto smernica v súčasnosti obsahuje viacero neaktuálnych ustanovení, nakoľko od doby jej prijatia, prešiel zákon o sťažnostiach štyrmi novelizáciami. – zmena z roku 2019 nemala vplyv na znenie smernice, rovnako ako zmena z roku 2016 viacero zmien bolo ale zavedených zákonom č. 94/2017 z 23.3.2017. Konkrétne sa jedná napr. o nasledovné zmeny jednotlivých ustanovení smernice:

- v Čl. II ods. 2 písm. a) „má charakter dopytu, vyjadrenia, názoru, žiadosti, podnetu alebo návrhu a nie je v ňom jednoznačne vyjadrené, ochrany akého svojho práva alebo právom chráneného záujmu sa osoba domáha,“ zmena na znenie „má charakter dopytu, vyjadrenia, názoru, žiadosti, podnetu alebo návrhu“
- v Čl. II. ods. 2 písm. c) „je sťažnosťou podľa osobitného predpisu, alebo“ zmena znenia na „je sťažnosťou podľa osobitného predpisu“ v Čl
- v Čl. II. ods. 2 písm. d) „smeruje proti rozhodnutiu orgánu verejnej správy vydanému v konaní podľa iného právneho predpisu.“ zmena na „smeruje proti rozhodnutiu orgánu verejnej správy vydanému v konaní podľa osobitného predpisu.“
- v Čl. II. ods. 2 písm. e) a f) zmeniť na „e) smeruje proti záverom kontroly, auditu, dohľadu, dozoru alebo inšpekcie podľa osobitného predpisu4a) alebo f) obsahuje utajované skutočnosti alebo z obsahu ktorého je zrejmé, že jeho vybavením ako sťažnosti podľa tohto zákona by došlo k ohrozeniu utajovaných skutočností podľa osobitného predpisu.
- v Čl. II. ods. 2 stávajúce písm. e) a f) adekvátne premenovať na g) a h)
- v Čl. III. ods. 1 vypustiť „ústne do záznamu, telefaxom,“ a „ústne sťažnosti do záznamu“ a „telefaxom“ resp- prvú vetu zmeniť na znenie „Sťažnosť musí byť písomná a možno ju podať v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe.“
- v Čl. III. vypustiť ods. 4, 5 a 6 a ostatné adekvátne prečíslovať, zároveň v súčasnom ods. 7 vypustiť slovo telefaxom a upraviť znenie dľa §5 ods. 5 zákona o sťažnostiach
- v Čl. III. ods. 2 zmeniť „adresu trvalého pobytu alebo adresu prechodného pobytu“ na „adresu pobytu“
- v smernici chýba Čl. III. ods. 3
- v Čl. III. ods. 2 doplniť vetu „Podpísaním sťažnosti v elektronickej forme sa rozumie podpísanie sťažnosti platným zaručeným elektronickým podpisom sťažovateľa“ o vetu „to neplatí, ak sťažnosť bola odoslaná prostredníctvom prístupového miesta, ktoré vyžaduje úspešnú autentifikáciu sťažovateľa.“
- V Čl. III. ods. 11 doplnenie poslednej vety o „inak sťažnosť odloží podľa § 6 ods. 1 písm.

j) zákona o sťažnostiach

A ďalšie zmeny dľa v súčasnosti platnej legislatívy. Čo sa týka súladu smernice so zákonom o petičnom práve, nakoľko tejto problematike venuje smernica len jeden článok (Čl. X, body 1. – 5.) a uvádza odvolanie na zákon, je táto časť v súlade s platnou legislatívou.

K zisteným nedostatkom odporúčam okrem novelizácie vnútornej smernice poučenie všetkých referentov s obsahom tejto smernice ako aj s postupom pri doručených podnetoch v rámci obecného úradu. Zároveň bude potrebné určiť osobu zodpovednú za dosledovanie priebehu prešetrovania resp. vybavovania prijatých podnetov tak, aby tento proces zodpovedal legislatívnej úprave.

Návrh správy na oboznámenie bol kontrolovanému subjektu doručený: 18.9.2019

Podanie námietok kontrolovaným subjektom k zisteným nedostatkom, navrhnutým odporúčaniam, opatreniam alebo k lehote na predloženie písomného zoznamu splnených opatrení prijatých na nápravu zistených nedostatkov a na odstránenie príčin ich vzniku uvedených v návrhu správy a spôsob vysporiadania týchto námietok.

Zoznam príloh preukazujúcich zistené nedostatky:

- Smernica na zabezpečenie postupu vybavovania sťažností a petícií

Lehota na predloženie písomného zoznamu splnených opatrení prijatých na nápravu zistených nedostatkov a na odstránenie príčin ich vzniku:

.....31.3.2020.....

Správa bola vypracovaná dňa: 25.9.2019

Správu vypracovala: Mgr. Žuchová Lenka, hlavná kontrolórka obce

Správa bola za kontrolovaný subjekt prevzatá: 25.9.2019

Mgr. Eva Belicová, prednostka OcU

Martin Rybár, starosta obce